

KURJER WARSZAWSKI

D. 22. Grudnia.

ŚRODA.

ROK 1830.

N° 343.

WSPOMNIENIA.

Sejm w Warszawie
1701.

Dokończenie opisu onegdajszego Posiedzenia Izby Poselskiej. „Aloizy Biernacki popierał wymownie wniosek Morawskiego. Zwierkowski mówił za działaniem łącznie z senatem. Barzykowski mówił iż ten duch narodu Polskiego który prowadził orły białe za *Alpy* i *Pirenee*, skruszył teraz nasze kajdany. Spodziewa się iż nie nadużyje władzy Dyktatora. Jan Ledóchowski szlachetnym uniesionym zapamiętaniem *Demostenesa* wymową, przełożył izbie iż nie może utrzymać się artykuł według którego Prezes senatu Marszałek izby mieli mianować deputację, gdyż kiedy wszyscy w teraz przysiadającym w senacie zupełnie pokładają zaufanie, może wrócić właściwy Prezes, a zarazem Prezes Komitetu śledczego, a w tedy zgroza pomyśleć co by się działo. Deskur pomnąc na nieszczęścia które sprowadziła Polsce niezgoda, wotuje za dyktaturą. Kiedy Biernacki i Morawski popierali swój wniosek, Morezewicz wyjaśnił iak wiele trudności by przedstawiła kontrasygnancja Ministrów. Gdy trwały dyskusje, Marszałek rzekł wymownie „czas upływa, wojsko bez Wodza, kraj bez rządu.“ Podał wtedy do wotowania żądanie zmiany artykułu co do nominacji deputacji, przyjęty został iednomyślnie, projekt zaś Morawskiego odrzucony; wyznaczył w tedy Marszałek deputację do Jen: *Chłopickiego* w celu porozumienia się z nim względem zaprojektowanej zmiany; składali ją Jan Ledóchowski, Fr: *Sotłyk*, *Biernacki*, *Niesiołowski*, *Dębowski*, *Ślubicki*, *Józef Małachowski*, *Kisielnicki*. Wróciła ona z pomysłą odpowie-

dzia i sprawozdawca *Ledóchowski* z radością opowiedział z iaką Polską ochoczością przystał *Chłopicki* na żądanie Izby. W tedy wszyscy Posłowie iednomyślnie ogłosili przy okrzykach radośnych *Chłopickiego* Dyktatorem a dla nadania temu większej wagi powołał Marszałek nominalnie każdego reprezentanta i ieden tylko *Teofil Morawski* dał *negative* oświadczając iż przekonanie wewnętrzne i zasady nie dozwalały mu zezwolić na oddanie tak nieograniczonej władzy wręce iednego człowieka. Kilkunastu Posłów dodało do swojej kreski *affirmative*, iż zniewala ich do tego nagląca potrzeba. Potem wyznaczył Marszałek do Dyktatora deputację z *JWW. Walchnowskiego*, *Łepickiego*, *Morawskiego*, *Swirskiego*, *Kons: Witkowskiego*, *Trzcńskiego*, *Wężyka* i *Wiśniewskiego*. Przystąpiła potem izba do nominacji deputacji mającej dozorować działanie Dyktatora, wybór jej padł na *JWW. Jana Ledóchowskiego*, *Franc: Sotłyka*, *Teof: Morawskiego*, *Swirskiego*, *Barzykowskiego*, *Stan: Jezierskiego*, *Wężyka* i *Wiśniewskiego*. Deputacja senatu zaprosiła izbę Poselską do połączenia się z nią dla przyjęcia co chwila spodziewanego Dyktatora. Marszałek oświadczył iż pośpieszą reprezentanci na głos starszych braci a tymczasem dał głos *JW. Sekretarzowi Czarnockiemu* dla odczytania manifestu do Europy względem powodów chlubnej naszej rewolucji. *Roman Sotłyk* i *Klimontowicz* przemówili za mianowaniem Komisji któraby ułożyła ten manifest. Marszałek zaproponował aby to uczynić łącznie z se-

natem, *Małachowski* i *Zwierkowski* poparli jego zdanie, Marsza: wyznaczył Deputacją w tym celu do senatu złożoną z Gus: *Małachowskiego* i *Morawskiego*. Wrócili z przychylną odpowiedzią i wyznaczono do ułożenia manifestu Kommissją z *Biernackiego*, *Małachowskiego*, *Świdzińskiego*, *Lelewela* i *Zwierkowskiego*. Poczem połączyła się izba z senatem i wręczyła władzę Dyktatorowi. Straż przy Jzbach prawodawczych trzymała Młodzież Akademicka Gwardji honorowej.

Wczoraj Dyktator wydał następującą odezwę. *Rodacy!* Wolą Reprezentantów Narodu, na mocy uchwały obu Jzb Sejmowych, w dniu 20 b. m. zapadłej powołany do objęcia Władzy Najwyższej, przyjąłem kierunek zwierzchni sił Narodowych w iednym celu zabezpieczenia losu, i swobód Ojczyzny naszej. Odtąd i dopóki władza Dyktatora przy mnie pozostanie, wszystkie chwile moje należą do Krain Polskiego; dla niego żyć i walczyć, dla niego ginąć mi należy. Posłuszny woli Narodu, gdy przyjmowałem Dyktaturę, dziś w imieniu Ojczyzny, równego od wszystkich posłuszeństwa wymagam. Znak mój ujrzycie Rodacy ciągle na drodze czci, obowiązku i honoru Narodowego. Za nim postąpi każdy Polak prawy, każdy dawny Ojców Syn nieodrodny, dla którego Ojczyzna iest wszystkim, który wiej tylko zbawieniu nadzieję życia własnego pokłada, i nie będzie takiego, któryby władzy wolą Narodu mi powierzonej chciał się opierać, albo rozkazów jej zupełnem i całkowitem poświęceniem się nie wykonywał. Jednością porządkiem i działaniem, z iednego środka kierowanym, zapewnić możemy skutek naszego powstania. Kazał mi Naród stanąć na swoim czele, i być głównym sił jego Dowódcą. Jestem nim, a że obowiązku mego dopełnię, że żadnego nie-

dopuszczając zboczenia, wszystkich ku iednemu celowi, i w iednostajnem dążeniu poprowadzę i utrzymam, to uroczyscie przysięgam, i na to Bogu i Ojczyźnie przysięgam.

CHŁOPICKI.

Uchwała Sejmowa nadająca Dyktaturę.— *Jzba Senatorska* i *Jzba Poselska* składające *Sejm Królestwa Polskiego*. Zważywszy nadzwyczajne położenie, w iakiem kraj wskutek chwalebnie rozpoczętej na d. 29 Listo: r. b. rewolucji, w obecnej chwili się znajduje. Zważywszy nagłość potrzeby nadania władzy naczelnej tej sprężystości i siły; któreby wojennemu stanowi odpowiadały. Zważywszy nakoniec, rękojmnią iaką nieskażony charakter i wysokie talenta byłego Dyktatora Jenerała Józ: *Chłopickiego* w sprawie narodowej przedstawiają. Postanowiły i stanowią co następuje: Art: 1) Jenerał Chłopicki otrzymać władzę najwyższą i najrozsądniejszą, z której sprawowania do żadnej odpowiedzialności pociąganym być nie może i mianowany zostaje Dyktatorem. Art: 2) Władza Dyktatorska kończy się: Skoro ią Dyktator sam z siebie złoży, albo skoro Deputacja Sejmowa w sposób następnym artykułem opisany, wyznaczona, obierze w miejsce Dyktatora innego Naczelnego Wodza, i skoro Wódz ten dowództwo nad wojskiem obejmie. Od tej chwili Dyktator od wszelkich zgoła obowiązków uwolnionym zostanie. Art: 3) Deputacja o której w artykule poprzednim mowa, składają: Prezydujący na teraz w Senacie wraz z 5 Senatorami przez Senat wybrać się mającemi i Marszałek Jzby Poselskiej wraz z 8miu Członkami, po 1 z każdego Wdztwa przez Jzbę Poselską wybranemi. Gdyby który z Członków, tak z Senatu iak Jzby Posel: bąc przez śmierć, bąc z innego iakiego powodu ubył, Prezydujący na teraz w Senacie z Senatu, a Marsza-

tek Izby Posel: z tejże Izby mianować będą zastępców. W Izbie Posel: zastępca ma być z tegoż samego Wdztwa z którego Członek ubył. Art: 4) W przypadku śmierci Dyktatora lub ukończenia się jego władzy, Sejm rozpoczyna swoje czynności, skoro tylko połowa członków go składających zgromadzona będzie. Art: 5) Dyktator wybierze podług zdania swojego Członków do składu rządu. Art: 6) Sejm natychmiast po wydaniu obecnej uchwały, za limitowanym zostaje, i podczas trwania Dyktatury, tylko po zwołaniu go przez Dyktatora odbywać się może.

Kto z Kolegów *Braci Myśliwych* życzy sobie zapisać się do formującego się Bataljonu *Wolnych Strzelców* w Wdztwie tutejszem, niech raczy podać swoje nazwisko i miejsce zamieszkania w Warszawie do Obywatela *Smoczyńskiego* Nr 334. W Obwodach do właściwych Komitetów Obwodowych. *Geritz*.

W tych dniach wyjdzie z druku *Pamiętnik patriotyczny*, obejmujący w sobie zbiór poezji ułożonych przez R. M. w czasie szczęśliwego odrodzenia się Polski. Życzący mieć takowe dziełko, niech się raczą udać do którejkolwiek z główniejszych Księgarni gdzie nabyć można za gr: 20.

Rada Munic: M. S. Warszawy zawiadamia iż w Ratuszu główn: utworzoną została Księga sznurowa do zapisywania dobrowolnych ofiar wniesionych na wsparcie *Odrażającej się ojczyzny*, zapisywaniem tych ofiar i wydawaniem na nie Kwitów trudnić się będą Członkowie Komitetu, Obywatele *Fil: Kincel, Duczyński, Hen: Lessel, Simmler, Maltz Wilh:*. Zapisywanie to codziennie trwać będzie od godzi: 10 przed południem do 4 wieczorem.

Rozchodzą się pogłoski, że w *Litwie* styszano kanonadę, i tym podobne doniesienia.

Dowódca Dywizji Huzarów *Bezobrazów* stojący nad *Niemnem* zachowuje się spokojnie, lecz mały jest związek w tamtej stronie między Polską a Litwą. Mówią że *Wielki Xże* przeniesie główną Kwaterę do *Białegostoku*. — Ciągłe mieszkańcy stolicy spieszą kopać okopy, pogoda sprzyja i przymrozki nieodstraszą nawet płeć piękną. Onegdaj wszyscy Artysty i Artystki Teatrów, przez cały dzień pracowali wznosząc okopy, — Z *Galicji* codziennie przybywa do *Polski* wielu młodzieży, przybył oraz Xże *Jerzy Lubomirski*. Na granicy Austriackiej nieutrudniają przjazdu. — Onegdaj wieczorem gdy po ogłoszeniu walecznego *Chłopińskiego* Dyktatorem powstała w Warsz: powszechna radość, między radosnemi odgłosami słyszano wielekroć: „niech żyje Xże *Reichszad*.“ „Walc *Wiedeński* noszący nazwisko tego Xęcia, jest teraz modnym w naszej stolicy. — Jeden z Kupców *Gdańskich* przysłał 50 talarów dla rannych *Warszawian* w czasie powstania. *Gdańszczanie* przecież muszą pamiętać iak byli szczęśliwemi za czasów *czarnej Polski*.

Organizator Pułku Mazurów. Ponieważ niektórzy z PP. Oficerów mianowani do pułku Jazdy Mazurów organizującego się z *Łęczycy*, pomimo tak nagłej potrzeby dotąd nie przybywają, wzywam ich iak najmocniej, aby w przeciągu dni 3ch do Sztabu Pułku tego w *Łęczycy* stawić się raczyli, inaczej miejsc nieczynnych zaiać muszą ci, którzy zaniedbawszy interesów własnych, spieszą z poświęceniem się dla dobra Ojczyzny. *Sierakowski*.

W *Królewcu* dowiedziano się o powstaniu *Warszawy* z Kurjera *Warszawskiego*, którego trzyma tam cukiernik *Szwajcar*, przesiedlony z *Królestwa Polskiego*. Sprowadzano tłumacza, lecz nim ten zdołał przepisać tę wiadomość po niemiecku, mieszkanie już nie mo-

gło objąć ciekawych słuchaczy. Młodzież głośno tę wiadomość przy świetle latarni na ulicach i całą noc spędziła chodząc i śpiewając, tak że policja mimo całej pobłażliwości musiała nakazywać powrót do domu. We dwa dni nadeszły rozkazy, aby wojska tam stojące wyruszyły ku granicom Polskim. Słychać iż Cesarz Rosyjski ma się zjechać z Królem Pruskim w Królewcu.

Józef Berkowicz syn waleczego Podpułkownika *Berka* wr. 1809 chwalebnie poległego pod *Kockiem*, wydał teraz patryotyczną odezwę do swych współwyznawców *Starozakonnych* aby życiem i majątkiem przyczynili się do ratunku Polskiej ziemi, która ich żywi.

Podług przepowiedań *Ogrodnika na Pole-siu* w następnym roku między d. 3 a 18 Stycznia czas ma być nagłym odmianom podległy, tak, iż w środkowej i połudn. Europie nie tylko w nocach częstych napowietrznych, w różnym kształcie iawiących się ogniów, ale nawet w czasie pochmurnych wieczorów błyskawic, grzmotów i piorunów spodziewać się potrzeba. Mrozy w tymże czasie w środkowej i zachodniej Euro: będą bardzo małe lub żadne; w części tylko wschodnio-połudn. mogą być znaczne nawet bardzo dokuczające. Stosownie do tego przepowiadania, Gospodarze nasi, z najpierwszej sannej drogi (która już formować się zaczyna) śpiesznie korzystać powinni; bo później bardzo jest niepewno.

Podpisana ma honor uwiadomić iż na nadchodzące Święta Bo: Na: przyjmie obstatunki wszelkie na Ciasta rozmaite, a zwłaszcza *Struće*, z najlepszej maki i przyprawą, za dobroć i umiarkowane ceny ręczy. Cena od złp: 1 do 12. Mieszka przy ulicy Freta pod Nr 259.

Ro: *Gębłowa*.

DONIESIENIA.

Pragnąc jak najrychlej niektórym Osób ciekawość zaspokoić, dla czego oddaliśmy się z Łęczycy do

Stolicy, niniejszym wiadomo czynię, że powody moiego tu przybycia najwyższej Władzy oznajmiłem, do załatwienia których, za pośrednictwem JW. Prezesa Trybunału Wtwa Maz: przez Ministerjum Sprawiedliwości, mam sobie udzielony Urlop na tygodni 4. Szanownej zaś Publiczności której zależy na mojej obecności, mam honor donieść iż w tych dniach niezawodnie przybędę do Łęczycy. — *Stanisław Jaworski Rejent Powiatu Łęczyckiego*.

Podpisany ma honor zawiadomić Szanowną Publiczność, że w fabryce swojej na Krakow: Przed: pod Nr 419 ma do sprzedania Pierscienie złote z *godkami wolności*, na pamiątkę dnia 29 Listopada r. b. ze wspaniałego miłego sercu Polaka, wypracowane. —

E. Kelch.

Wiadomo czynię: iż prawnie zaletę Ruchomości iakoto: Buda do sprzedaży chleba lub innych wiktuałów, Łózka meblowe, Krzesła, Stolik, Komoda, i t. p. w dniu 23 Grudnia r. b. o godzinie 10 z rana w Warszawie na Targu Sułkowski zwanym w dniu 23 m. i r. b. przez publiczną Licytację za gotowe pieniądze więcej dającemu sprzedane zostaną.

Wincenty Maryński Komornik.

Znajduje się piękna jasno-gniada wierzchowa KLACZ do sprzedania; dowiedzieć się można na Nowym Świecie pod Nr 1307.

MASŁO LITEWSKIE do sprzedania znajduje się przy ulicy Leszno Nr 673 Lit: A. u Stróża domu.

Para KONI gniadych roślących i młodych, które pod wierzch lub do poiażdzu użyte być mogą znajdujące się do sprzedania w Hotelu Angielskim przy ulicy Wierzbowej.

Przybyły z Prowincji ładne i zdrowe KONIE wierzchowe na sprzedaż, stoją przy ulicy Bielańskiej pod Nr 608 w Stajni do Pałacu Kosowskiego należących.

W dniu 14 b. m. przy ulicy Krochmalnej apodwórza zbiegł KON z siodłem, brudno kasztanowaty, mierzyn, grzywe i ogon ma iasniejsze, na czole znak biały; takowego kto by ujął, za nagrodą niech da znać do Właściciela przy ulicy Czerniakowskiej pod Nr 2999.

Para KONI: zdalnych do wierzchu i poiażdzu; oraz 2 KLACZE, i 3 SANEK, są do sprzedania przy ulicy Mokotowskiej pod Nr 1674.

Onegdaj wyciągnięte Nra 4.—81.—73.—60.—78.

TEATR NARODOWY. Jutro *Król Łokietek*.